

STÁTNI OKRESNÍ ARCHIV V CHEBU

Název archivní pomůcky: Rodinný archiv Swetliků, Cheb

Časové rozmezí: 1941-1945

Druh archivní pomůcky: inventář

Číslo listu JAF: 549

Evidenční číslo pomůcky: 1295

Zpracovala: Jitka Chmelíková

Místo: SOkA Cheb

Rok: 2002

OBSAH

Úvod	3
I. Vývoj původce fondu.....	3
II. Vývoj a dějiny fondu.....	4
III. Archivní charakteristika fondu.....	4
IV. Stručný rozbor obsahu fondu.....	5
V. Záznam o uspořádání fondu a vyhotovení pomůcky.....	5
 Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury	6
 Inventární seznam	7

ÚVOD

I. Vývoj původce fondu

Fond obsahuje materiály týkající se významné chebské průmyslnické rodiny Swetliků.

1. Velkopodnikatel a obchodní rada Ambros Swetlik se narodil 29. září 1871 v Bílovci, okr. Nový Jičín, (tehdy Wagstadt ve Slezsku). Učil se kupcem v Opavě u Mathiase Butscheka a studoval zde obchodní školu. Po jejím absolvování odešel do Zaháně (něm. Sagan v Dolním Slezsku, dnes Polsko) a Forstu v Lužici (něm. Lausitz), kde se dále vzdělával. Složil potřebné zkoušky a snažil se získat úřednické místo ve Vídni. Vzhledem k tomu, že by musel na umístění čekat příliš dlouho, rozhodl se přijmout zaměstnání v průmyslu. Takto přišel jako účetní do továrny na jízdní kola Premierwerke v Chebu, kde se v krátké době vypracoval a prosadil.

Dne 9. července 1898 se v Opavě oženil s Marií Rosou Butschekovou, dcerou obchodníka M. Butscheka, u kterého se učil kupcem. Žili v Chebu, avšak za půl roku byl Swetlik odvolán do Vídně, aby řídil tamější pobočku chebského závodu. O dva roky později se rodina vrátila zpět do Chebu. Ambros Swetlik se stal vedoucím kanceláře a poté ředitelem továrny.¹ V roce 1911 se osamostatnil a spolu s Heinrichem Kastrupem, dřívějším ředitelem filiálky Premierwerke v Norimberku, založili závod na výrobu jízdních kol „Es-Ka“. Podnik pod jejich vedením prosperoval a později patřil k největším továrnám svého druhu v Československu.² V roce 1917 zakoupili dům na Divadelním náměstí. A. Swetlik zemřel v Chebu 25. ledna 1932.

2. Marie Rosa Butscheková se narodila 16. května 1876 v Opavě v rodině velkoobchodníka Mathiase Butscheka a Marie Anny, rozené Henkeové. Oba rodiče brzy zemřeli a jejich děti byly odkázány na své příbuzné.

3. Syn Wilhelm Swetlik se narodil 26. června 1899 ve Vídni. Vyrůstal v Chebu a navštěvoval zde gymnázium. Strávil dva roky na frontách první světové války. Narukoval v 17 letech. Po skončení války studoval v Praze a v Mnichově, strávil

---

¹ SOKA Cheb, Rodinný archiv Swetliků, Cheb /1941-1945/, inv. č. 1, kart. č. 1 – Paměti Marie Rosy Swetlikové, manželky Ambrose Swetlika 1944.

² J. Weinmann, Egerländer Biografisches Lexikon, Bd. II, Männdorf 1987, s. 242.

určitou dobu v cizině – v Anglii a v USA. 6. září 1927 se oženil v Chebu s Annou Karolinou Deschauer, která pocházela z chebského šlechtického rodu.³ Pracoval v podniku svého otce a postupně jej nahrazoval ve funkcích. V roce 1932, kdy A. Swetlik zemřel, byl jeho syn prezidentem správní rady.⁴

V manželství se narodily čtyři děti – 1928 Maria Anna, 1930 Elisabeth, 1931 Otto, 1934 Peter.⁵

II. Vývoj a dějiny fondu

Před zpracováním se fond o rozsahu jednoho kartonu nalézal v SOkA Cheb. Celek byl nalezen bez záznamu o převzetí a oficiálně převzat 22. 4. 1993 pod přírůstkovým číslem 668. Zlomkovité písemnosti nenesou žádnou stopu původnosti uspořádání.

III. Archivní charakteristika fondu

Časové rozpětí fondu je /1941-1945/. Dobu vzniku rodokmenu a vzpomínek nelze přesně určit. Vzhledem k jazykovému rozboru lze předpokládat, že vše vzniklo v období třetí říše. Nejmladší zápis v rodokmenu se týká roku 1941, můžeme tedy stanovit dobu vzniku mezi léta 1941-1945. Pouze vzpomínky manželky A. Swetlika jsou datovány přesně - v únoru 1944.

Fond se skládá výhradně ze vzpomínek či pokusů o sepsání historie a rodokmenu rodiny. Z činnosti nejdůležitější osoby rodiny, Ambrose Swetlika, není zachováno vůbec nic.

V průběhu prací na pořádání fondu nebyly žádné písemnosti určeny k vnitřní skartaci.

---

³ SOkA Cheb, Rodinný archiv Swetliků, Cheb /1941-1945/, inv. č. 2, kart. č. 1 – Historie rodu Swetlik a vlastní vzpomínky Wilhelma, syna A. Swetlika, - 9 s. /1941-1945/.

⁴ Egerer Zeitung ze dne 28. ledna 1932, s. 3.

⁵ SOkA Cheb, Rodinný archiv Swetliků, Cheb /1941-1945/, inv. č. 3, kart. č. 1 – Rodokmen rodu Swetliků 1651-1941 /1941-1945/.

Při zpracování jsem vycházela z pracovního materiálu Osobní fondy. Fond je rozčleněn do jedné skupiny, která je tematicky roztržíděna podle Pracovního schématu pro pořádání osobních pozůstalostí (Interní směrnice ÚA ČSAV z 26. února 1980).

Vnitřní struktura fondu:

inv.j.

I. Životopisný materiál

a) autobiografie, paměti 1-3

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

1. Jazyková charakteristika: Materiály jsou psané pouze německy.

2. Možnosti využití fondu: Fond obsahuje materiály využitelné při zpracování genealogie potomků rodiny Swetlíků, dále při zpracování historie závodu na výrobu jízdnic kol Es-Ka v Chebu či pouze osoby Ambrose Swetlika. Život a práce jsou popisovány v rámci vzpomínek jeho manželky a syna. Velmi zajímavý je detailně zpracovaný rodokmen pro období 1651-1941a popisovaná historie rodu, která začíná ve druhé polovině 17. století a končí ve 40. letech 20. století.

V. Záznam o uspořádání fondu a vyhotovení pomůcky

Fond byl uspořádán a pomůcka sestavena Jitkou Chmelíkovou v březnu roku 2002 ve Státním okresním archivu v Chebu.

Cheb, 15.3. 2002

Jitka Chmelíková

Příloha č. 1: Seznam použitých pramenů a literatury**Prameny:**

SOKA Cheb, Rodinný archiv Swetliků, Cheb /1941-1945/.

Egerer Zeitung ze dne 28. ledna 1932.

Literatura

J. Weinmann, Egerländer Biografisches Lexikon, Bd. II, Männdorf 1987.

Inv. č.   Obsah   Čas. rozsah   Kart. č.

I.   Životopisný materiál

a) autobiografie, paměti

1	Paměti Marie Rosy Swetlikové, manželky Ambrose Swetlika, - 3 s.	1944	1
2	Historie rodu Swetlik a vlastní vzpomínky Wilhelma, syna A. Swetlika, - 9 s.	/1941-1945/	1
3	Rodokmen rodu Swetliků 1651-1941	/1941-1945/	1

Název archivní pomůcky:	Rodinný archiv Swetliků, Cheb
Časové rozmezí	/1941-1945/
Počet evidenčních jednotek:	1
Z toho :	
listiny	
knihy	
kartony	1
fascikly	
jiné	
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah fondu v bm:	0,12
Stav ke dni:	15. 3. 2002
Fond zpracovala:	Jitka Chmelíková
Pomůcku sestavila:	Jitka Chmelíková
Počet stran:	8
Pomůcku schválil:	PhDr. Jaromír Boháč 15.4.2002 – č.j. 357/02